

X COL·LOQUI
INTERNACIONAL
VERDAGUER

ESCRITURES
IL·LUMINADES

Barcelona-Vic-Folgueroles
9-11 de novembre de 2017

Imatge a l'esquerra: 3 sants i Ferrnol mentre els últims; a la dreta: Ferrnol mentre a Verdaguier (Fraga en l'1) i Ferrnol mentre a Verdaguier (Fraga en l'1) i Ferrnol mentre a Verdaguier (Fraga en l'1)

ESCRITURES IL·LUMINADES

Barcelona, Vic, Folgueroles, 9-11 de novembre de 2017

*per què, per què enganyosa poesia,
m'ensenyes de fer mons?
(Verdaguer, Vora la mar, 1883)*

*És algun crim lo ser poeta místic?
(Verdaguer, És algun crim...?, 1896)*

*La littérature ici subit une exquise crise, fondamentale.
(Mallarmé, Crise de vers, 1897)*

*Els poetes i literats són els nostres mestres en el coneixement de l'ànima.
(Freud, 1908)*

El curs de l'obra de Verdaguer, i la seva peripècia vital ajudant-hi, acaben ubicant el poeta que venia de *l'hàlit primaveral* del romanticisme al punt liminar d'una experiència ajustada al sumari mallarmeà —*solitude, récif, étoile*—: l'estranyament del món, un personal descens a l'infern, el reconeixement de la impossibilitat del poema i, així, de la seva condició d'ideal inassolible. Una escena, doncs, tota *moderna* a la qual Verdaguer ret els comptes pertinents: l'exploració del llenguatge i de les poètiques, l'atenció al místic, la pulsó herètica i heterodoxa, l'afirmació antiburguesa.

El X Col·loqui Internacional Verdaguer convoca l'estudi d'aquelles *escriptures il·luminades*, atentes als marges i a les fronteres, en l'univers de la creació literària i també en la història dels moviments socials, del pensament i l'art, al llarg del vuit-cents i a les dues primeres dècades del segle XX.

Proposem d'organitzar els treballs en les següents seccions:

I

Història social i literatura. Literatures i moviments de frontera. Bogeria i literatura. Literatures perseguides. Literatures altres. Literatures transgressores. Literatures deuterocanòniques. Literatures automàtiques. Literatures esotèriques.

II

Pensament, art i literatura. Grans «il·luminats» i grans «entenebrits». Literatura i psiquiatria. Literatura i demència. Espiritualisme. Literatures místiques en el cristianisme, el budisme, altres religions.

III

Jacint Verdaguer. Revelacions, exorcismes i visions. Verdaguer poeta místic. Poesia i modernitat.

DIJOUS, 9 DE NOVEMBRE

Barcelona, Vil·la Joana, Casa Verdaguer de la Literatura

Matí

11,30 h

Parlaments inaugurals a càrrec de Joan Roca, director del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, i de Ramon Pinyol, president de la Societat Verdaguer

12 h

Conferència inaugural: Amador Vega (Universitat Pompeu Fabra). *Verdaguer, Llull i la tradició mística europea*

13 h

Secció I: Gerard Horta i Teresa M. Sala (Universitat de Barcelona). *De tenebres i il·luminacions: acció col·lectiva i heterodòxia literària d'un procés social desbaratador*

Dinar a càrrec de cadascú a Vil·la Joana (Restaurant El Picot), preu aprox. 15 €

Tarda

16-18 h - Comunicacions Secció I

Lurdes Malgrat Escarp. *Diego Ruiz: la literatura dels límits*

Juan Carlos Busto Cortina (Universidad de Oviedo). *El escritor liberal Manuel Antonio González Álvarez, El Turonense (1764-1819): sus últimos poemas desde la cárcel de Oviedo*

Juan Cristóbal Marinello Bonnefoy. *Genialitat, ciència i literatura en el periòdic anarquista La Revista Blanca (1898-1905)*

Ramon Pinyol i Torrents i Pere Quer i Aiguadé. *La valoració anarquista de la figura de Verdaguer a partir de la seva mort el 1902*

DIVENDRES, 10 DE NOVEMBRE

Vic, Universitat de Vic (Sala Segimon Serrallonga)

Matí

9,30 h - Recollida de material del congrés

10-11,15 h - Comunicacions Secció II

Irene Gras Valero. *Literatures malsanes: neurastènia, ennui i decadència a l'imaginari simbolista de la fi de segle*

Arnau Vives. *Lectures i traduccions orientalistes a principis del s. XX. El cas de Rabindranath Tagore i l'atracció per la mística hindú*

Eliseu Trenc. *Josep Plana i Dorca, poeta teòsof i catalanista*

Francesc Codina Valls. *Verdaguer en l'alquímia de Palau i Fabre*

11,15-11,45 h - Pausa-cafè

12 h - Ponència: Secció II: Josep Casals (Universitat de Barcelona). *Antinòmies i mites d'una època de trànsit i regirament* Secció II

13 h - Videoconferència plenària: Maria Dasca, *Un món d'idees trabucades. La bogeria en la narrativa del tombant del XIX al XX*

Dinar lliure

Tarda

16-18 h - Comunicacions Secció III

Mia Güell, Ricard Giramé i Llorenç Soldevila. *La sensualitat mística en els poemes teresians de Verdaguer*

Núria Camps Casals. *Contribució a l'estudi de la gènesi i les fonts d'Eucarístiques de Verdaguer*

Lluïsa Plans. *Jacint Verdaguer i el misteri*

Catalina Mir i Míriam Ruiz-Ruano. *El poeta en el jardí: Jacint Verdaguer i Miquel Costa i Llobera*

M. Carme Barceló i Martí. *Les plantes en l'obra de Verdaguer*

M. Àngels Verdaguer. *Poesia, devoció i flora en Verdaguer: Flors de Maria*

Secció II

18,15 h - Videocomunicació: Ronald Puppo. *Joan Maragall: moments d'il·luminació en les vivències clau individual i col·lectiva*

*****

Activitat complementària opcional

L'Atlàntida de Vic, 20,30 h - *Com nos tornem*, de Bubulina Teatre. *Recital xaró de poesies d'abans... dites com abans*. Idea original, selecció i dramaturgia: Jordi Lara / Direcció i interpretació: Gisela Figueras.

Preu entrada: 12 € (<http://atlantidavic.cat/programacio/general/com-nos-tornem/>)

DISSABTE, 11 DE NOVEMBRE

Folgueroles, Centre Cultural

Matí

10,30-12 h - Comunicacions Secció III

Enric Garcia (UAB) - Albert Tomàs (UAB). *Verdaguer a través de Rapisardi*

Josep Camps Arbós. *Literatura i religiositat en Jacint Verdaguer: notes per a una lectura del pròleg a Idil·lis i cants místics*

Anna Llovera Juncà. *L'últim Verdaguer. Modernitat i idil·li a La Pomerola*. Primavera (1896)

Roger Canadell Rusiñol. *El tractament poètic de la natura en l'obra mística de Verdaguer*

Dolors Perarnau. *Jacint Verdaguer o la crucifixió de la paraula*

Pausa-cafè

12,30 h - Sessió de clausura

Ricard Torrents. *La poesia il·luminada i lluminosa de Verdaguer*

Parlaments finals a càrrec de Carles Baronet, alcalde de Folgueroles, i de Ramon Pinyol, president de la Societat Verdaguer

*****

La durada de l'exposició oral de les **comunicacions** serà de 15 minuts. El text de la comunicació, per ser considerat per a la publicació posterior a l'*Anuari Verdaguer. Revista d'estudis literaris del segle XIX*, s'ha d'enviar com a màxim el dia 13 de novembre de 2017, no podrà sobrepassar les 15 pàgines de 2.100 espais i només s'acceptaran les que s'ajustin a les normes de l'*Anuari*. El comitè organitzador es reserva la decisió última de publicació de les contribucions escrites.

*****

Comitè científic: Enric Cassany (UAB), Josep M. Domingo (UB), Roger Friedlein (Ruhr-Universität Bochum), Mònica Güell (Université Paris-Sorbonne), Manuel Jorba (UAB), Patrizio Rigobon (Università Ca' Foscari Venezia), Joan Santanach (UB / Fundació Carulla), Anna Sawicka (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), Ricard Torrents (UVic-UCC), Eliseu Trenc (Université de Reims Champagne-Ardenne).

Comitè organitzador: M. Carme Bernal (UVic-UCC), Roger Canadell (UOC), Francesc Codina (UVic-UCC), Pere Gabriel (UAB), Manuel Llanas (SCLL / UVic-UCC), Ramon Pinyol (UVic-UCC), Teresa M. Sala (UB), Magí Sunyer (URV), Carme Torrents (FJV), M. Àngels Verdaguer (UVic-UCC).

Organitzen:

Societat Verdaguer / Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la UVic-UCC / Societat Catalana de Llengua i Literatura

Amb col·laboració de:

Grup de recerca **TEXLICO** (UVic-UCC), Grup de recerca **GELIV** (Grup d'Estudi sobre la Literatura del Vuit-cents, UB), Grup de recerca consolidat **GRACMON** (Grup de Recerca en Història de l'Art i del Disseny Contemporani, UB), **MUHBA-Vil·la Joana** (Museu d'Història de Barcelona), **Fundació Jacint Verdaguer** (Casa Museu Verdaguer de Folgueroles)

Amb el suport de:

Departament de Cultura (Generalitat de Catalunya)

Secretaria i Seu:

Universitat de Vic / Societat Verdaguer / Masia de la Torre dels Frares / C. Perot Rocaguinarda, 17 / 08500 VIC / societat.verdaguer@uvic.cat / Tel.: 93 886 12 22 / www.societatverdaguer.cat

INSCRIPCIÓ

Amb comunicació: 100 € (certificat de participació)

Sense comunicació: 75 € / 50 € per a membres de la Societat Verdaguer, d'Amics de Verdaguer de Folgueroles i de la Societat Catalana de Llengua i Literatura / 20 € per a estudiants (certificat d'assistència)

Matrícula en línia: <https://www.uvic.cat/jornades-i-congressos> (fins al 29 d'octubre de 2017)

Allotjament (Cal fer reserva directament)

Hotel Ciutat de Vic, Passatge Mastrot, s/n. 08500 Vic (Tel. 938892551)

Seminari de Vic / Allotjaments, Edifici El Seminari. Ronda Francesc Camprodon, 2. 08500 Vic (Tel: 938861555)

Hotel Estació del Nord, Plaça Estació, 4. 08500 Vic (Tel. 935166292)

Alberg residència universitària Canonge Collell, Avinguda Olímpia, 4. 08500 Vic (Tel. 938894938 / 938832850)

Hotel Balmes, Carrer Francesc Pla "el Vigatà", 6. 08500 Vic (Tel: 938891272)

Hotel Can Pamplona, Eix Onze de Setembre, 10. 08500 Vic (Tel. 938833112)

Organitzen:

Amb la col·laboració de:

TEXLICO. Grup de recerca sobre Textos Literaris Contemporanis

GELIV GRUP D'ESTUDI SOBRE LA LITERATURA DEL VUIT-CENTS

FUNDACIÓ JACINT VERDAGUER

GRACMON Grup de Recerca en Història de l'Art i del Disseny Contemporani

Ajuntament de Barcelona

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques d'Osona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

X COL·LOQUI
INTERNACIONAL
VERDAGUER

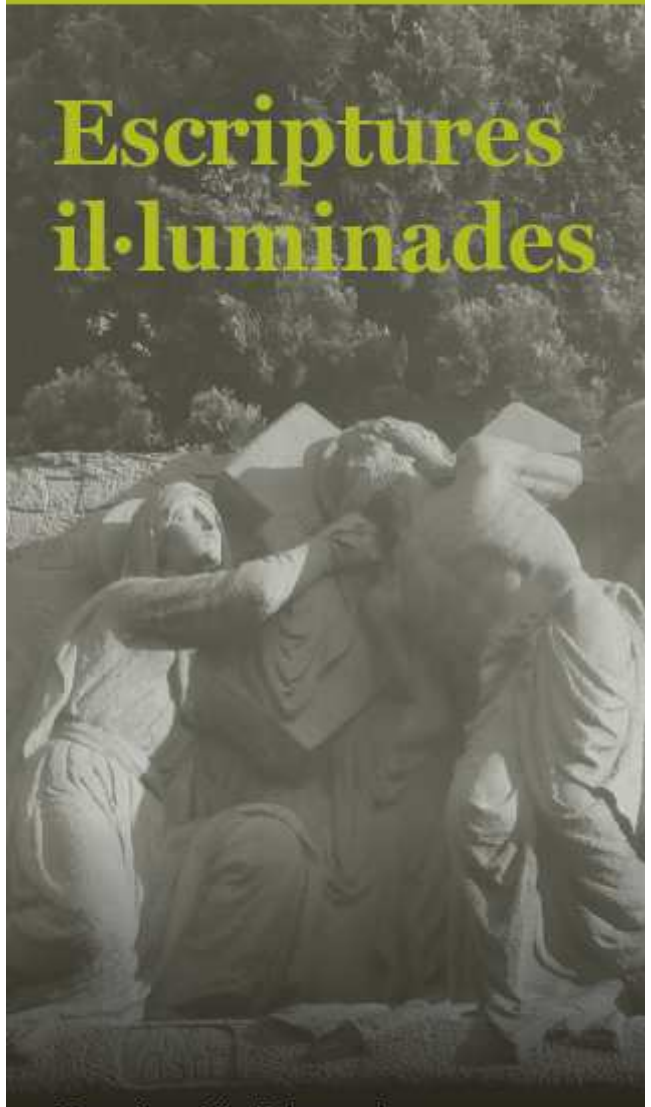
Esriptures il·luminades

Barcelona-Vic-Folgueroles
9-11 de novembre de 2017

X COL·LOQUI
INTERNACIONAL
VERDAGUER

Esriptures il·luminades

Barcelona-Vic-Folgueroles
9-11 de novembre de 2017

Imatge: "Jesús i l'endimoniat de Gèrasa", il·luminació medieval

Imatge: Fris del Monument a Verdaguer (Fragment) - Escena del Via Crucis, la pujada al Calvari (Poesia Mística)